

Vad man i detta sammanhang kan konstatera är, att Gustaf Trolle den 7 november fört talan, och gjort det skriftligen, inte endast för sig själv, utan även för de tre andra — man har själva hans inlämnade klagoskrift i behåll. Denna klagoskrift låter sig inte jäva, och den säger det ofrånkomligt. Men vidare också, att mäster Jon, som framlade klagoskriften, följande dag varit aktör. Domprosten Jöran Turesson, en av relationens egna författare, har själv endast någon timme senare jämte ett flertal andra med hängande sigill under sententian intygat detta. Saken är för oväsentlig, för att en osanning här rimligen skulle kunna förmodas. Dessa säkra fakta, som Uppsalakanikerna kände, borteliminerade de i sin relation. De insatte i stället nya. Varför? Tendensen är tydlig. Den avslöjar dem. Bortelimineringarna har endast kunnat gå ut på ett enda: att föra så många som möjligt av det svenska klerus utanför skottlinjen. Av de som fördes utanför var den ene en tidigare ärkebiskop av Uppsala, den andre biskop av Västerås, den tredje en mycket nära kollega till kanikerna själva. De nya fakta, som insattes, faller i tråd härmed. Samtidigt med att bördan avlyftades på ett håll, flyttades den över eller lades så mycket tyngre på andra. Dessa andra var två. Ingen skonsamhet behövde visas dessa; tvärtom var det taktiskt och politiskt riktigt att drabba dem. Den ene var den i tidens svenska historia ökände främlingen Jens Andersen. Man behövde inte befara, att något finger skulle höjas till hans försvar. Den andre, Gustaf Trolle, hade kanikerna under de långa och bittra fejderna, både före och efter blodbadet, följt i vått och torrt; de hade varit hans trognaste vapendragare. Nu, då relationen gjordes, 1523, var mannen en fallen storhet, biltog utanför sitt fäderneslands gränser, för det makthavande partiet i Sverige, i första hand för Gustaf Vasa, den mest förhatade av dem som under den föregående tiden axlat en politikers kapp. När han i relationen står fram och anklagar, blir det i sitt eget och sin domkyrkas inskränkta intresse. Och när han begär och beviljas rättvisa, ställes han i en belysning, som bröte han gällande rätt och ordning: vad han ut-